

Bilaga till personkort

avseende gåvopaketsändningar

Namn *Karl Oskar Nilsson*
 Adress *Box 115, Grums*
 Personkortets nr *23-548922*

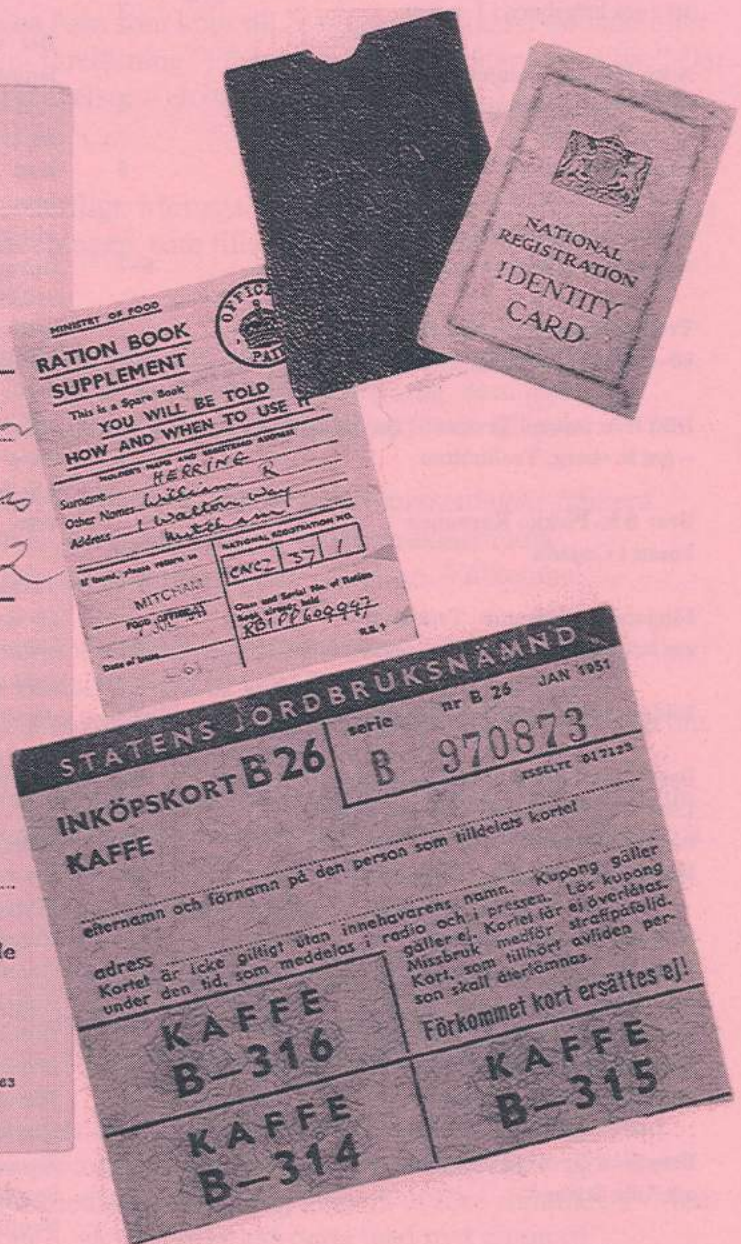
Tull-, järnvägs- eller
 postanstaltens stämpel
 och signatur

Avsändare av gåvopaketer skall företa både
 personkort och denna bilaga.

HK 117. 350.000. 5. 51.

Idrottst. Grums, 1951 nr 116263

Bildcollaget ovan är hämtat dels från broschyren till den permanenta utställningen i London "Britain at War" med adress 64-66 Tooley Street, London Bridge, se s. 21, dels av svenska ransoneringskort under krigstiden, se bilduppslag s 20.

GLAD OCH GOD SOMMAR!

**INNEHÅLLS
FÖRTECKNING**

Brev från ordföranden	1
Kai Rosnells version av sången "Jag vill tacka livet"	2
Helen Paulsson intervjuas om att vara krigsbarn i London	3
Aura Korppi-Tommolas föredrag under Åbo-seminariet	4
Tuulikki Stenroos - två dikter	5
Brev från Helena Hernberg, Helsingfors och referat från Åbo-seminariet	6-7
Trollhättan och Trestad firar 80-åriga självständighetsdagen	8
Dikt från festen i Trestad: "Perspektiv" - gm R.-berg, Trollhättan	9
Brev från Pirkko Karvonen bosatt i Canada	10
Mirjam Schürmanns, Tyskland om krigsminnena från Lappland	11
Bildsvit från årsmötet i Kungälv	12-13
Brev - material från Kaijo Yndén: Liisa Gustafsson, lotta, berättar om båttransporterna	14 15-16
Kopior ur tidningen "Lotta Svärd"	17-19
Svenska ransoneringskort - bildsida	20
Brev och bilder från Vieno Mårtensson som besökt "Britain at War" - ett krigsmuseum i London	21
Brev från Orvokki Lingman och Ulla Ström	22
Dikt av Pirkko Nordberg	23
Bortrövad färdkost - prosadikt av okänd förf	23

FRÅN REDAKTIONEN

Eftersom redaktören vid pressläggningsdags befinner sig i New York får jag som redigerare knappa ner några tacksamhetens ord på datorn.

Årsmötet var en härlig upplevelse - denna försommarsol och lummiga grönska i Sydsverige! Och alla dessa ljuvliga vitsippsbackar, som man här i norr (Umeå) aldrig får se.

Det var också värmande att så bli uppvaktad med långstjälkade röda rosor under årsmötet. Gissa om erkänslan lindade skön bomull kring hjärtat! Liksom de erkännssamma ord om tidningen, som vi fick både från revisor och styrelse samt fått mottaga i vänliga brev. Att motionen om att alla medlemmar ska få tidningen fr o m 1999 gick igenom, det tycker jag personligen var glädjande - alla bör ju få vara delaktiga av medlemsbladets innehåll och info. Att årsavgiften höjs med 25 kronor är ju ännu billigare än det nuvarande prenumerationspriset på ynka 40 kronor.

All denna uppmuntran gör att vi lägger manken till ännu mer - för det är roligt att arbeta med tidningen och det angelägna innehåll som de insända bidragen ger den.

Tidningen ska ju också döpas om. Därför återger vi här än en gång namnförslagen. Kontakta redaktionen och tyck till, ge synpunkter! Orvokki Lingman har kommit med ett namnförslag i sitt brev på s 22 - vi börjar med det: KRIGSBARNET

De tidigare förslagen publicerade i nr 1/98 var:

Bidrag - Budskapet - Viesti,
Det var en gång, Dupletten, Då och nu, Då - nu,
Finlandsbarnen, Finska Krigsbarnsbladet, Finska
Krigsbarnsjournalen, Forum,
Gammalt/Nytt, Guldstunden,
Krigsbarnet, Krigsbarnsnytt, Krigsropet,
Läsvärt/Nytt,
Memoar/Nytt, Memorandum - Muistio, Minne Sana,
Minnesvärld, Minnesvärt,
Resumé,
Signalen - Signalen, Steget före - Askel eteenpäin,
Språkrör, Spåret - Jäljet,
Ventilen, Vi finskbarn, Vi krigsbarn.

Alla tillönskas en skön sommar
av Marjatta Balgård

Brev från ordföranden!

Så är den över! Den årliga högtiden, Riksmötet 1998!

Vi upplevde, liksom vid de tidigare festerna, en otrolig gemenskap. Så underbart att återigen träffa alla kära vänner från när och fjärran och likaså våra vänner från Finland.

Den gemensamma utflykten runt Kungälv och besöket på Bohus fästning under kunniga guider var en höjdpunkt. Florence Helenius, som med stöd av sin familj, berättade om varför hon skickade sina fyra barn till Sverige, var oerhört gripande. Ingrid Lomfors berättade om sin doktorsavhandling om de 500 judiska barn som kom till Sverige från Nazi-Tyskland efter Kristallnatten 1938. Hon rubricerade sin föreläsning "Förlorad barndom – återvunnet liv." Där fanns verkligen paralleller med våra upplevelser – en jämförelse som Ingrid Lomfors också redogjorde för.

Också det övriga arrangemanget var förträffligt. Mottagandet, maten underhållningen, dansen o.s.v. Ett jättestort tack till Göteborgsföreningen, som tillsammans med f.d. Trestadsföreningen stod för värdskapet!

Tack alla ni som deltog i årsmötesförhandlingarna! Än en gång har jag fått det stora förtroendet att leda arbetet med RFK. Det är ett stort och viktigt uppdrag, som jag, tillsammans med den övriga styrelsen, ska försöka att göra mitt bästa för att klara av.

Styrelsen, som presenteras på annan plats i tidningen, består ju av representanter från era lokalavdelningar. Dessa är valda på två år. En nyhet är dock att de direktanslutna medlemmarna har fått en representant och en suppleant med i styrelsen. Välkomna!

De viktigaste frågorna är, känner jag, att få till stånd uppsättningen av **minnesplattan** och att komma igång med **dokumentationen**. Båda frågorna är viktiga därför att det börjar bli bråttom. Vi är inte unga längre. Vi måste skynda på om vi ska hinna klara det arbetet och om vi själva ska få ta del av dessa minnen.

Arbetet med minnesplattan är i gång och vi planerar uppsättningen 1998 eller 1999. Ni som var med på Riksmötet, har sett skissen på motivet. Vissa korrigeringar kommer att göras och plattan är beställd.

En arbetsgrupp har tillsatts, vilken kommer att börja arbetet med dokumentationen.

Nästa fråga är: Vad kan vi göra för de orättvisor vissa flyktingbarn i Sverige får gå igenom? Kan vi göra något? Bör vi göra något? Hur gör vi det? Detta är oerhört viktiga frågor och det står ju även något om detta i våra stadgar. Kom gärna med synpunkter och förslag.

Nu står sommaren för dörren men vi stänger inte dörren för arbetet med RFK riktigt ännu. RFK-info 2/98 ska förberedas, årsmötesprotokollet ska justeras och sändas ut, ett nytt litet info-blad ska skrivas, några brev till nya medlemmar vill jag även få ut före sommaren. Men sedan tar vi sommarlov! Medlemsnytt nr 3, så var det också detta med nytt namn på tidningen?, kommer under hösten.

Ha det bra, kära vänner! En riktigt skön sommar önskar jag er!

Pirkko

Min version av

Jag vill tacka livet

Fritt efter Violeta Parra

Jag vill tacka livet
som gett mig så mycket.

Jag vill tacka Finland
och min hulda moder
som satt mig till världen,
gett mig av sin kärlek.
Hon som gav mig språket
– vaik ol Rauman murre –
hela alfabetet
och matematiken
så jag kunde räkna alla mina syskon
i stugan i det lilla torpet hemma.

Jag vill tacka far min
med en from förhoppning
att jag kanske nån gång
var honom till glädje
mer än den där första
långt innan jag föddes.
Han gav mig sin livskraft så jag vann
min första tävling.

Jag vill tacka Sverige
som gett mig så mycket:
hela svenska språket,
sje-ljud, grammatiken,
utbildning, arbete,
chansen att se världen
med sina städer, berg och
friidrottsarenor
och alla människor som jag nån gång
älskat.

Jag vill tacka ryssen
som gett mig så mycket:
kanonernas muller,
bombarna mot staden,
landstigning på Skeppsbron
en solig junimorgon.
Lång dags färd mot rotlös
landsförvisning,
den karga väg min enkla själ fick
vandra.

Jag vill tacka ryssen
som gett mig så mycket:
femti år av smärta,
hundra år av saknad.
Helhetsperspektivet
så jag kan urskilja
det onda från det goda,
lyckan ifrån sorgen
när jag blickar bakåt nu med klara ögon.

Tack nu till er alla
- syskon i vårt öde -
som gett mig så mycket:
underbar gemenskap,
och en inre värme
i vårligt sköna dagar
utan tillstymmelse till ett ösregn.

Nu drar vi hem till våra gröna ängar!
-

Kai Rosnell

ATT VARA BARN I LONDON UNDER KRIGET

Helen Paulsson, Grangärde,
född i London 1939, intervjuas av
Aune Karlsson

*Hur gammal var du vid krigsut-
brottet, Helen?*

3 månader.

*Vilket är ditt tidigaste minne av kri-
get?*

Minnesbilderna är hopblandade, ef-
tersom jag inte visste av något annat
än krig. Det blev naturligt för mig
och alla andra barn. Mitt tydligaste
minne är nog skyddsrummet i träd-
gården. Vi bodde mitt i London och
vårt kvarter var ständigt utsatt för
bombningar. Vårt hus träffades
aldrig, tursamt nog.

Hur såg det ut i skyddsrummet?

Det liknade en jordkällare med dörr
på ena kortsidan och en trappa ner.
Det fanns sängar och stolar för tre
familjer. Det togs bort efter kriget.
Jag minns hur trångt det var.

Var du rädd?

Ja, jag kommer ihåg en natt när lar-
met gick och vi skulle skynda oss ut
till bombskyddet. Dörren hade gått i
baklås och vi kom oss inte ut. Hela
natten satt vi ihopkurade under
köksbordet och hörde på krevaderna,
min mor, min mormor och jag. Min
far var stationerad i Afrika.

*Vad lekte barnen under så extrema
omständigheter?*

Varje dag sprang vi omkring och tit-
tade efter vilka hus som hade träffats
och vilka hus som fått sina fönster
krossade av tryckvågorna. Kriget
blev till en lek. Och när jag var 3 år
fick jag börja skolan.

Hade skolorna egna skyddsrum?

Ja, men jag fick panik av trängseln
och sprang hem. Vi bodde nära sko-
lan. En gång när jag skyndade mig
hem tyckte jag det var kusligt. Inte
en enda människa syntes till och jag
hörde planen komma. Jag sprang och
sprang. Och hann!

*Har du haft mardrömmar eller andra
sviter efter kriget?*

Nej, aldrig. Jag känner ingen annan
heller i min ålder som har haft det.
Jag har fortfarande kontakt med två
av mina lekkamrater som bodde vid
samma gata.

*Det låter på dig som om kriget inte
alls berörde dig negativt.*

Ja, en sak var mycket negativ. Det
var evakueringen under Blitzen. Så
kallades Hitlers intensiva varjedags-
bombningar 1943. Barnen skulle ut
från London, jag med. Vi skickades
med tåg ut på landet nästan med
adresslappar om halsen och en liten
väska med lite kläder och leksaker.
Det var fruktansvärt. Jag skrek och
grät natt och dag. Till sist blev de
tvungna att skicka mig tillbaka till
London. Där kände jag mig trygg
och glad igen.

*Så du menar att du föredrog bomb-
regnet framför lugnet på landet?*

Helt klart.

Hade ni tillräckligt med mat?

Nej, det var brist på allt. Mamma
hade ett litet höns hus i trädgården.
Till sist åt vi upp hönsen och även
min tamkanin strök med. Men det
visste jag inte förrän många år senare
att min förrymda kanin hamnat på
matbordet.

*På den bild du visar mig har du en
mycket fin klänning.*

Den hade jag nog fått från släktingar
i Kanada. Men de finaste klänning-
arna sydde mamma av fallskärms-
siden.

Fallskärmssiden?

Ja, när tyska fallskärmssoldater lan-
dade delade kvinnorna på fallskär-
marna. Det var mycket fint tyg i
dem.

Jag minns de tyska krigsfångarna
efter krigsslutet. De togs in till våra
"victory-parties" och förplägades.
De lastades inte för Hitlers illdåd.
Om Hitler sjöngs det nidvisor, men
många soldater stannade kvar och
gifte sig med brittiska kvinnor.

*Sedan många år har du bytt London
mot Grangärde. Hur känns det?*

Det är mycket fint i Grangärde, men
jag längtar till London ibland. Nu är
det också som allra vackrast där.

**Bilden ovan: Aune Karlsson gästas
Helen och Bertil Paulsson i Gran-
gärde**

LÄRDE SIG VÄRLDEN NÅGOT AV KRIGSBARNENS ÖDE

Föredrag 30.8.1997 av Aura Korppi-Tommola

Aura Korppi-Tommola är docent i Finlands historia. Hon är forskningschef vid Mannerheims Barnskyddsförbund i Helsingfors och höll ett föredrag vid årsmötet i Västerås 1997. Under krigsbarnsdagarna i Åbo augusti 1997 (29-30 på Marina Palace) ställde hon - efter den ekumeniska gudstjänsten på söndagen - frågan om världen lärt sig något av de finska krigsbarnens öde. Vi publicerar här föredraget.

Den offentliga diskussionen kring de krigstida barnflyttningarna tog fart på 1970-talet. Polemiken har utmynnat såväl i forskning, möten och seminarier kring krigsbarnstemat som det faktum att krigsbarnen organiserat sig. I dessa sammanhang har man ofta dryftat huruvida världen har lärt sig något av historien, hur barn i krigförande länder och områden behandlas idag och skall de flyttas i stora skaror till främmande länder. Ett annat diskussionstema har varit vad de finländska krigsbarnen, som redan uppnått mogen ålder, kunde göra för dagens krigsbarn.

Först och främst måste det konstateras att världen, krigföringen och behandlingen av flyktingar har förändrats i hög grad sedan andra världskriget. Konventionen om barnets rättigheter har ratificerats i över 190 länder.

Frågor rörande barnen dryftas i flera internationella sammanhang

- FN:s flyktinghjälp UNHCR med byråer i Geneve och New York
- UNESCO
- UNICEF
- Finlands Flyktinghjälp
- Inom utvecklingssamarbetet lägger man särskild vikt vid behandlingen av kvinnor och barn.

Å andra sidan har FN:s rapporter under senaste tid varit deprimerande läsning vad barnen beträffar. Civil-

befolkningen som drabbas av kriget behandlas allt rårare. Under detta årtionde har vårt ordförråd utökats med bl a termer som etnisk rensning, vilket antyder att utvecklingen inte ens i vår egen världsdelen har gått i en mänskligare riktning sedan Hitlers "slutliga lösning" av judefrågan. Om hela stammar eller befolkningsgrupper blir utlämnade åt fienden blir följden idag ett systematiskt folk-mord. Under gångna århundraden innebar det däremot för merparten av befolkningen en anpassning till ett liv under en ny härskare och eventuellt till ett nytt administrativt eller politiskt system.

I vanliga fall stannar den krigsdrabbade civilbefolkningen kvar eller flyr i sin helhet. Antalet flyktingar har vuxit från 5,7 miljoner i början av 1980-talet till 27,4 miljoner under detta decennium. I denna siffra ingår också alla personer som FN:s flyktingmyndigheter på något sätt drar försorg om. Omkring hälften av dessa miljoner människor är barn.

Under kaotiska förhållanden kommer familjemedlemmarna ofta ifrån varandra.

Riskerna är olika för flickor och pojkar. Under de senaste decennierna har barnsoldater utgjort ett växande problem. Idag rekryteras såväl rebelltrupper som regeringar i krigförande länder t o m barn under tio år för direkta stridsuppgifter och inte enbart för traditionella uppgifter som stafett, kock och spion. I farozonen befinner sig i synnerhet unga från den fattiga delen av befolkningen eller andra marginalgrupper samt pojkar som kommit ifrån sina föräldrar. Även flickor rekryteras dock för militära uppgifter. Det är allmänt känt att de ungas mentala tillväxt spårar ur ifall de vid alltför unga år blir tvungna att se, uppleva eller begå grymheter. Att anpassa dem igen till ett normalt fredligt liv är svårt.

En betydande uppgift för de humanitära organisationerna är att utforma program som lämpar sig för barnsoldater och arbetsmetoder med vars hjälp barnsoldaterna återanpassas till ett liv i ett fredligt samhälle.

Inom FN diskuteras också frågan om att alla fredsfördrag borde in-

kludera klausuler om demobilisering av barnsoldater och integrering av dem i samhället. Ytterligare ämnar man rekommendera att minigränsen för avtjänande av värnplikt blir 18 år i alla länder.

Flickorna hotas också av en annan slags fara både från egna och fiendetrupper. De löper stor risk att bli våldtagna. HIV-faran gör de unga flickorna ännu sårbarare än tidigare i detta avseende. I ett flertal kulturer ställer man sig avvisande till flickor som blivit utsatta för våldtäkt och det är svårt för dem att återvända till ett normalt liv ens i sitt eget samhälle.

En annan grupp som är utsatt för stora risker är barn som kommit ifrån sina föräldrar och sin övriga familj, vilket ofta händer i en kaotisk flyktsituation. En del barn flyr för att inte bli tvångsrekryterade som soldater. En del föräldrar finner det för gott att i vissa situationer sända iväg sina barn från krisområden t ex till släktingar eller andra pålitliga personer. Det förändrade läget leder dock till att kontakten bryts.

Dessa barn löper stor risk att bli övergivna, utsättas för våldtäkt eller annat slag av våld, rekryteras till soldater eller utnyttjas på andra sätt. Barnen kan lätt falla offer för kriminell verksamhet utförd av till synes välmenande människor, för illegal människohandel såsom adoption eller sexualhandel, eller dras in i kriminella ligor etc.

Inte heller flyktinglägren är normala samhällen, utan familjer och barn som lever i dylika förhållanden är i behov av särskilt skydd. I flyktinglägren är våld, alkoholmissbruk, familjegräl och sexuellt utnyttjande vanliga företeelser. Barndödligheten är ofta mycket hög bland flyktingarna. Även om en växande liten människa som upplevt verklig svält skulle överleva, kan hon få fysiska skador för hela livet. Flyktingbarnens nationalitet är också en fråga som FN försöker garantera, men alla barn har inte kunnat förses med erforderliga identitetsbevis. För en människa som inte kan dokumentera sin födelsetid eller bevisligen ange vilka hennes föräldrar är, och inte har någon nationalitet, kommer livet också i fort-

sättningen att vara svårt. Detsamma gäller också möjligheterna att röra sig internationellt.

För barnen är inte heller livet som flykting i det egna landet någon lätt sak. I detta fall saknar de ofta det skydd som de internationella biståndsorganisationerna kan ge. Mortaliteten är ofta högre bland flyktingar i eget land än bland flyktingar i internationella flyktingläger. För flyktingarna i det egna landet finns det kanske ingen hälsovårdsservice eller organiserad skolgång.

Flyktingbarnens psykosociala fosteran är en fråga som man försöker fästa uppmärksamheten vid. Det är viktigt att barn i alla förhållanden vid sidan av rehabiliteringsåtgärder också kan ges möjligheter att leva ett vanligt liv: uppleva familjens vardagsrutiner, skola, lek och idrott. Med rehabiliteringsåtgärder avses uttryckligen mentalvårdstjänster och möjlighet att bearbeta traumatiska upplevelser. Till detta hör naturligtvis ytterligare att man gör allt för att nya traumatiska upplevelser skall kunna undvikas.

En stor utmaning utgör också skapandet av flyktingbarnens kulturella identitet. De måste lära sig att leva i två kulturer, sin egen och värdlandets.

I princip utför man inte längre direkta barnflyttningar så som var brukligt under andra världskriget. Situationerna är dock ofta kaotiska och de välmenande vuxna vet inte alltid vad de gör. Vi har säkert alla läst i tidningarna i sommar att Tyskland återsänt barn till det forna Jugoslavien, därifrån de skickats till Tyskland i trygghet undan krigshandlingarna. Barnen hade bott på barnhem i Tyskland och lärt sig leva som tyskar. I intervjuerna medgav barnen att den stora skillnaden i levnadsstandard kändes svår och att de egentligen inte var glada över att återvända hem. En del av dem hade glömt sitt språk och de flesta sin kultur. Huset som varit deras hem kanske inte längre fanns kvar och uppgifter om familjens nya vistelseort fanns inte att tillgå. Vid läsningen av detta förargade sig säkert många nordbo över att mänskligheten inte

tycks ha lärt sig av sina misstag.

Till Finland anländer som asylsökande också en kontinuerlig ström av minderåriga barn utan vuxna vårdnadshavare; under denna sommar var de ca 20 stycken. De skickas inte tillbaka utan omhändertas. Man försöker också hitta deras familjemedlemmar och få till stånd en återförening i Finland. Det är dock mycket svårt, inte minst med tanke på bevisandet av släktskap.

Att delta i den offentliga diskussionen om behandlingen av flyktingbarn och civilbefolkningen i krigförande länder ser jag som en utmaning för de finländska krigsbarnsföreningarna idag. Hemlandet kan krigsbarnsföreningarna ta ställning till behandlingen av barn som lever här utan vårdnadshavare och möjligtvis delta i stödåtgärder för att hjälpa dem. Ni besitter en stor kunskap t ex om vikten av mentalvårdsarbete och språkstudier. Den personliga erfarenheten ger Er trovärdighet och auktoritet!

Jag har här räknat upp några möjliga samarbetspartner och adresser där ni kan erhålla information.

Docent Korppi-Tommola uppger också adresser till organisationer i Finland som krigsbarnsföreningarna kan kontakta. De är till FN-förbundet, Flyktinghjälpen, Röda Korset, UNESCO-kommissionen och UNICEF-föreningen.

Vilka av våra lokalföreningar är intresserade av initiativ i frågor som Aura Korppi-Tommola tagit upp i sitt föredrag? Hör av er till MN:s redaktion eller RfK:s styrelse!

Tuulikki Stenroos

TRETTON ÅR

Hej då

*jag sticker nu
ropar hon kavat
dörren smäller igen...*

*Jag minns plötsligt
hur jag satt där
på golvet
med utbredda armar
Hon kom emot mig
stapplande
sina första steg
föll jublande
i min famn...*

*Var det inte
alldeles nyss?*

SOMMARKVÄLL

*Jag sitter på trappan
med nytvättat hår
och jag är ganska
brun om bena
Flugsnapparungarna
skriker ikapp
föräldrarna är försena*

*Det doftar nybakt bröd
från mitt kök
jag har skurit upp
gurka tomat och lök
Blommor från ängen
jag plockat har
och städat minsann lite grand
Smultron jag funnit
en handfull var
i mitt förvildade trädgårdsland*

Nu kan du komma...

Rea Renvall på restaurangen i Åbo där vi åt en krigstida måltid. Bredvid henne Marita Juvonen

Brev från Helsingfors

Kära Aune Karlsson

Hjärtligt tack för MedlemsNytt nr 4. Jag prenumererar givetvis på tidningen för nästa år. Min adress är

Helena Hernberg
Östra Allén 16 C
FIN-00140 Helsingfors
Mitt telefonnummer är nytt 9-6802975.

Jag blev så inspirerad av Liisa Pöyhönens dikt i tidningen att jag beslöt att sända mina dagboksanteckningar från Nordiska Krigsbarnsseminariet i Åbo nu senast i augusti. **Rea Renvall** gjorde ett så djupt intryck på mig. Rea bor i Åbo och jag hoppas att någon skulle intervjuar henne och skriva om henne i vår tidning. Givetvis får ni använda min text, förkorta den, rätta till den eller ändra på den. Jag sänder den mest för att inspirera till intervjuer med personer som deltagit i transportererna av oss krigsbarn.

Den här hösten har jag haft ansvaret för en **samtalsterapigrupp**, som har sammanträtt en gång i veckan på Caisa kulturcenter i Helsingfors. Behovet av terapi har minskat så till den grad att vi under vårterminen sammanträder mera sporadiskt. Vi trivs så bra tillsammans att vi har svårt att upphöra med samtalen också om vi inte mera har så stort behov av terapi.

Julfesten i år blev en stor framgång. Vi krigsbarn bildade en **teatergrupp** på tåget under hemresan från mötet i Åbo. Eftersom varenda en av oss kände till såpoperan "De vackra och de djärva", som är en TV-framgång både i Sverige och Finland, beslöt vi uppföra en parodi på nämnda stycke. Med på tåget var Ulla Welin, som vi utnämnde till vår Shakespeare. Hon skrev underbara texter åt oss. Pjäsen döptes till "Kauniit ja rohkeat sotalapset". Pertti Kavén spelade huvudrollen den rastlöse Ridge med bravur.

Nu står vi inför ett nytt år med nya utmaningar. Vi i Finland väntar så på våren och vår nästa träff i Sverige. Allt gott till dess.

Hjärtliga hälsningar
Helena Hernberg

HELENA OM ÅBOSEMINARIET

Fredagen den 29 augusti 1997 for jag till Åbo för att delta i ett krigsbarnsseminarium. Jag hade med mig en rapport, som beskrev FN:s flyktinghjälp. Jag var själv ett av de flyktingbarn som skickades till Sverige under åren 1939–44.

Under resan till bo funderade jag över om världen lärt sig något av våra öden. FN:s rapport var deprimerande läsning vad barnen beträffar.*

Jag hade upplevt det som en utmaning att delta i allmänna diskussioner om behandling av flyktingbarn och civilbefolkning i krigsförande länder. Mina personliga erfarenheter borde ge både trovärdighet och auktoritet. Dessutom hade jag en hel del kunskaper om både mentalvårdsarbete och behovet av språkstudier.

Ju mer jag började förstå hur enormt stora problemen var och hur lite den enskilda individen kunde påverka händelserna desto mer deprimerad blev jag. Jag tyckte plötsligt att världen bara blivit ondare och var besviken på beslutsfattarna.

Mötet med andra krigsbarn blev helt annorlunda än jag väntat mig. Där i Åbo stiger en förtjusande gammal dam fram och talar inför 200 f d krigsbarn. Hon heter Rea Renvall. Rea var med och följde krigsbarn från Finland till Sverige under dessa farofyllda transporter. Hennes berättelse är märklig och tyvärr finns den inte antecknad någonstans. Jag försöker återge berättelsen så gott jag minns.

Då Rea anlände till Sverige med finska flyktingbarn fick hon arbete på ett hem för dessa finska barn i Västerås. Stället hette Stora Fridnäs. I det huset finns idag Fridnäs skola.

I barnhemmet fanns då 33 barn i olika åldrar. Föreståndarinnan för hemmet hette Anna Forslund. Syster Anna, som hon kallades, var en genomgod människa. Det gick rykten om henne att hon kunde trola, för

hon hade en förmåga att skaffa fram kläder och läckerheter ur ingenstans. Hennes rum kallades för det "allra heligaste" och dit vågade barnen knappast gå.

En strålande vacker senvinterdag var Rea Renvall bjuden tillsammans med de äldsta barnhemsbarnen till en privat familj på fest. Familjen hade flera barn i olika åldrar och tyckte att det var trevligt att ordna kalas för de föräldralösa barnhemsbarnen.

Huset de skulle besöka låg på andra sidan sjön. Eftersom vädret var så vackert beslöt Rea att hon skulle taga genvägen över isen. Med sig hade hon en hjälpsköterska från barnhemmet, Laila Karjala, samt fem eller sex barn.

Barnen stortrivdes på kalaset och klockan hann bli sex innan de begav sig hem från festen. Det skymde redan men Rea kände till vägen, så de gick ut på isen med gott mod.

Men så kom plötsligt mörkret och de såg ingenting framför sig. Rea ledde sin lilla trupp och de vandrade orädda i vinternatten och den märkvärdiga tystnaden. Plötsligt stannade Rea. Hon hörde knakande ljud framför sig. Hon kände hur isen gungade under hennes fötter. Med ens förstod hon att nu hade de gått vilse. Isen rörde på sig allt mer och det började rinna vatten ovanpå isen.

Rea tittade upp mot den mörka himlen och bad: "Gode Gud låt inte dessa föräldralösa finska krigsbarn förgås här i mörkret." Sedan bad hon barnen knäppa sina händer, och tillsammans bad de att deras skyddsänglar skulle visa dem vägen hem. Med ens kände sig Rea lugn och hon kände på sig i vilken riktning hon skulle gå för att komma hem.

Trots att vägen hem inte var lång tog det lång tid att gå den, för barnen var så trötta efter alla påfrestningar. Knappt hade de kommit in i sitt hus så ringde telefonen. Rea svarade. Det var familjen de besökt som ringde.

De ville veta att de små barnen hade kommit tryggt hem. Rea berättade att de gått vilse, men som genom ett under hittat hem. Då berättade grannarna om en märklig upplevelse de hade haft. När Rea och Laila tågat iväg med sina krigsbarn hade värdfolket länge stått vid fönstret och följt den lilla skaran då de vandrade iväg. De såg hur mörkt det plötsligt blev därute och de kände sig oroad. Värdfolket stod länge kvar vid fönstret, trots att de inte längre kunde se sina gäster. Plötsligt såg de något märkligt, något helt ofattbart. Långt ute på isen fanns ett ljussken som rörde sig sakta. De kunde inte förstå varifrån ljuset kom.

Då Rea lagt på telefonluren bad hon sina barn att igen knäppa händerna och tacka en högre makt för sin mirakulösa räddning.

Denna händelse omtalades i ortens tidning. Tyvärr har Rea inte sparat urklippet. Efter att ha hållit sitt tal på sade Rea till mig att händelsen måste vara verkligt sann eftersom så många personer såg ljusfenomenet. Detta hände våren 1946.

På hemresan från seminariet i Åbo fortsatte jag att studera rapporter om flyktingar. Jag läste om förhållandena i flyktinglägren. Barn som lever i lägren är i behov av särskilt skydd. I flyktinglägren är våld, spritmissbruk, gräl och sexuellt utnyttjande vanliga företeelser. Barndödligheten är också stor.

Jag lutade mig bakåt där jag satt på tåget, slöt ögonen och tänkte på Rea Renvall. Hon var med sin kärlek, sin gudstro och sin anspråkslöshet ett levande exempel på vad den enskilda människan kan åstadkomma i en hård värld. Hon väckte hos oss andra behovet att hjälpa nödlidande. På frågan vad som fick henne att orka hade hon svarat: "Det är mycket enkelt – man måste älska sitt arbete."

*Aura Korppi-Tommola ger ett referat

FFK I TRESTAD FFN

sänder genom Ritva Öberg i Trollhättan foto och material – bl a dikten här intill – från firandet av Självständighetsdagens 80-årsjubileum i Lextorpskyrkan den 6 december.

Evenemanget blev uppmärksammat av Trollhättans Tidning/Lilla Edet Posten måndagen den 8 december med en stort upplagd halvsida. Tyvärr är formatet sådant på fotokopian som sänts till oss, att den inte går att reproducera utan stark förminskning och därmed dålig läsbarhet. Vi tackar dock för hälsningarna och gör härmed vårt bästa att återge det mesta!

Ritva Öbergs adress:

Kuskgatan 10

461 62 Trollhättan

Tel.: 0520-33976

PERSPEKTIV

DET VAR OFRED, KRIG –
EN VÄRLD I BRAND,
VI MÅSTE FARA –
FRÅN VÅRT LAND,
TILL FRÄMLINGSLAND –
ATT TRYGGHET FÅ,
OCH MÅNGA, TUSEN –
TÅRAR FÄLLDES DÅ, ALLT ÖVERGE –
DET SOM VAR VÅRT,
FAR OCH MOR, SYSTER, BROR –
VAR MYCKET SVÅRT,
OCH LÄMNA ALLT –
VI KÄNDE VÄL,
GAV SÅR SÅ DJUPA –
I VÅR SJÄL,
VI VUXNA ÄR IDAG –
OCH KAN FÖRSTÅ,
MEN ALDRIG GLÖMMA –
VAD SOM HÄNDE DÅ.

TIDEN FLYKTAT –
MÅNGA ÅR HAR GÅTT,
MED- OCH MOTGÅNG –
VI PÅ VÅR VÄG I LIVET FÅTT,
TILL SIN HEMBYGD –
NÅGRA AV OSS ÅTERVÄNT,
MEN DET FINNS DE –
VARS LEVNADSÖDE – EJ ÄR KÄNT,
MEN INOM OSS – GEMENSAMT HAR,
MINNESBILDER, DRÖMMAR KVAR.

FÖR TROTS SAKNADS TÅRAR – SMÄRTAN
LÄNGTAN ALLTID FINNS – I VÅRA HJÄRTAN
ATT ÅTER KOMMA HEM – TILL FÄDERS LAND
DÄR BARNDOMS TROLSKA – SKOGAR SUSAS
SE BLÅA SJÖARS VÅGOR – SLÅ MOT STRAND
OCH FREDEN RÅDER – ALLT ÄR HARMONI
FINLANDS KRIGSÅR – ÄR FÖRFLUTEN TID
VÅR ÖNSKAN – FINNS HOS OSS I TANKAR, ORD
ATT KRIG OCH NÖD – EJ MER SKA SKE PÅ JORD
OCH FREDLIGT LEVA – ÄR VÄL MÄNSKLIGHET
FÖR ALLA FOLK – EN RÄTTIGHET.

FFK 39 – 44 I TRESTAD THN 97-12-06
GM. R. – BERG.

Brev från Pirkko Karvonen, Canada, till RFK, Pirkko Ahlin

April 2, 1998

Kära Pirkko!

Efter att ha bott i Canada och inte använt mitt svenska språk, har jag glömt detta. Jag kan inte skriva och läsa svenska. Jag talar engelska och finska.

Jag känner en person i Edmonton som också var krigsbarn. Hon bodde i norra Sverige och hon berättar att hennes upplevelse var förfärlig.

Jag hade en underbar tid boende i Skåne. Människorna där gav mig en underbar barndom. Jag levde som en prinsessa. Det hårda var att komma tillbaka till Finland. Jag utvecklade en förkärlek för handarbete i Sverige, där jag lärde mig virka, sy och sticka. I sommar ska jag åka till Atlanta, Georgia, USA för att ge två seminarier i vävning. Där är en stor konferens för vävare, över 2500 deltagare väntas. Detta är den tredje stora internationella konferensen som jag har blivit inbjuden till att ge workshops och seminarier i. Jag har haft utställningar i Finland, Australien, Japan, Nya Zeeland, USA och naturligtvis i Canada.

I över trettio år har jag varit involverad i arbete med naturfilmer under sommarmånaderna. De senaste tre åren har jag huvudsakligen arbetat med film på heltid. Vi har producerat över 80 filmer, många av dem har visats i Sverige. F.n. är jag engagerad i en film om Sointula, en finsk, utopisk (?) koloni i Canada. Finska immigranter startade kolonin 1901 och de har även startat en finskspråkig tidning som heter Aika. Jag skall åka till Finland den 14 april för att forska litet mer i ämnet. Samtidigt ska min man och jag åka till Frankrike. En av våra filmer har nominerats till final i Abbeville, Frankrike.

Tack för korten. Det med trädet på är mycket vackert. Jag var på öppnandet av utställningen i Stockholm. Vi var på väg till Sundsvall till Wildlife Europe conference. Vi åkte tåg för att kunna se mera. Vi besökte också Kiruna och jag är mycket intresserad av att studera den finska befolkningen där i området. Jag skulle vilja lära mig mer. Det skulle vara intressant att få ta del av några berättelser om de finska krigsbarnen. Jag tror att upplevelserna gjorde oss starka och flexibla och vi lärde oss att leva i olika situationer och att anpassa oss. Det var en positiv upplevelse för mig.

Hur som helst, jag har många svenska vänner här, men ingen av dem talar svenska. Jag har Vävmagasinet och många olika svenska vävböcker så jag kan mycket om svensk vävning också. Jag hoppas få besöka Sverige igen och lära mig mer om svensk vävning. Det skulle vara intressant att skriva en bok om händelserna kring de finska krigsbarnen.

Tack igen för kontakten. Kanske jag kan starta en grupp i Canada.

Din
Pirkko Karvonen

MIRJAM SCHÜRMANNS, bosatt i Norderney, Tyskland, har till vår ordförande Pirkko Ahlin översänt ett relativt stort material, inkluderande brev m m. Vi har här gjort en sammanfattning av detta material till en berättelse. Den är således redigerad med flera olika dokument som underlag. Originalmaterialet har dels varit på svenska översatta av translator i Tyskland, dels skrivna på finska av Mirjam Schürmanns själv.

MIRJAMS UPPLEVELSER

Vinterkriget 1939–40, Mellanfreden 1940–41, Fortsättningskriget 1941–44, Lapplandskriget 1944–45: "Jag har med mina ögon sett och med mina öron hört dessa krig", skriver Mirjam. Hon är född 1925. Familjen, som var finskspråkig, bestod av fadern Adiel Lahti 48 år, modern Alma 42 år, sonen Pauli 17 år, Mirjam själv 14 år, Liisi 10 år, Unto 7 år och Seija 2 år vid krigsutbrottet.

Fadern var i finska arméns tjänst vid fronten. Familjen fick fly från Salla under vinterkriget 1939 och var bland de sista som lämnade hembyn.

I början av december på natten blev det uppbrott från det brinnande Salla. Ryssarna hade redan avancerat till skogen omkring sjukhuset.

Mirjam hade det yttersta ansvaret att föra sin blinda mor, sin tbc-sjuka bror Pauli och de övriga fyra syskonen i säkerhet. "Man fick", som Mirjam skriver, "börja släpa sitt kors runt omkring i Finland."

Paul dog under familjens flykt den 5 februari 1940 i Kaakamo, dit de först kom som evakuerade. Mamman dog i september 1941. Som av ett under fick fadern hyra en våning i Torneå, men detta lyckosamma hände först efter moderns död.

Förhållandena fram till 1942 var fortfarande uthärdliga i Finland vad gällde tillgång på mat och kläder, men sedan plötsligt under åren 1942–43 började en fruktansvärd svältperiod.

"Affärena var tomma i en handvändning, så länsade att det inte ens fanns tändstickor att köpa! De i Finland förlagda tyska trupperna behövde proviant och kläder och köpte upp allt som fanns i affärerna (med falska pengar, som det senare visade sig). Men därmed inte allt. Tyskar krävde av de finländska kvinnorna att de skulle avstå från sina smycken och sina 18-karats guldringar och allt extra bröd de

hade, för att segem i kriget skulle tryggas åt Tyskland", skriver Mirjam.

"Den där krigsvintern 1943 var skoningslös. Svält, död och elände hade tagit överhand. Det rådde skriande brist på livsmedel. Jag visste inte mera varifrån jag skulle kunna ta sovlet. Hungern var så stor, att vi redan sjöng svältvisor, och vi försökte ständigt försätta oss i sömn, för att förjaga känslan av svält. En gång tvingade jag mina yngre syskon att äta svampar, som jag hittat någonstans, och vilka jag hade värmt i en plåtburk på ett stearinljus."

Mirjam hade trots sina unga år ansvaret för sina yngre syskon under denna tid: "Vi, Adiel Lahtis barn, var under dessa krigsår i min, en minderårings, omvårdnad."

På sin uttrycksfulla finska kommenterar Mirjam livsmedelsbristen vidare: "På så sätt föddes hos de tyskvänliga utdelarna av ransoneringskorterna på livsmedel tanken att röva undan smulorna från 70 000 oskyldiga barnamunnar."

"Läget förvärrades ytterligare på vårsidan 1943", fortsätter Mirjam sin berättelse. "Vi liknade nu endast hungriga, ilska och lytna vargar. Med mina sista krafter gick jag åstad för att få hjälp någonstans ifrån. Jag gick till doktor Niilo Soilunens läkarmottagning för att fråga, om han kunde förmedla åtminstone Seija och Unto som krigsbarn till Sverige, då de annars skulle svälta ihjäl. Som läkare lovade han naturligtvis att försöka hjälpa oss, men han behövde för detta ändamål en fullmakt av vår far, vilken jag genast skaffade och omedelbart förde till doktor Soilunen personligen."

Det kom således på Mirjams lott att se till så hennes mindre syskon, Unto och Seija kom till Sverige, till "vellikuppi", dvs vällingfatet.

Seija var den första som skulle bryta upp till Sverige: "Jag följde

noggrant doktor Soilunens anvisningar, och förde min syster Seija till Sverige över bron mellan Torneå och Haparanda, till stationen, där en för mig okänd svensk dam tog emot Seija. Sedan satte sig det där tåget i Haparanda i rörelse mot söder."

Snart efter detta var det dags för Unto att bryta upp till Sverige. Unto skulle också följas över bron till ett hotell i Haparanda, där en för Mirjam okänd man tog hand om Unto.

Men båda barnen gjorde motstånd, och Mirjam säger sig ha fått "bruka våld" för att få dem över gränsen. "Beväpnade tyska soldater vid brofästet såg på detta med roade uttryck i sina ansikten. De trodde väl att det var normalt bråk mellan barnen", skriver Mirjam.

Mirjam fick senare veta att hennes småsyskon hade gråtit mycket och krävt att omedelbart få återvända till pappa Adiel – som dock var vid fronten – och att de hade försökt hoppa av tåget.

"Snart efter detta, senare på hösten, den första snön hade fallit, lyckades jag under en aning underliga omständigheter smuggla vår syster Liisi till Sverige", berättar Mirjam vidare. "Jag blev sedan ensam kvar i vår bostad i Torneå, där vår far hittade mig. Jag stod redan vid dödens port. Jag höll på att svälta ihjäl."

Minnena blev outplånliga. "Jag minns alltid, hur Seija i hunger på sina knän bad: 'Gode Gud välsigna far. Gode Gud gör att far ej stupar i kriget.'"

System har senare berättat hur ett festbord var dukat hos fosterföräldrarna när hon kom. De bjöd på riktiga köttbullar med potatis och gräddis, jordgubbskräm med grädde.

"Den underbara maten, som de där svenska krigsföräldrarna bjöd på, till välkomst åt Seija, var för mig ett tecken på deras barmhärtighet."

Seija stannade kvar i Sverige, men fick förmodligen byta familjen gång.

Unto hamnade hos en bonde i Boda Norrby, där han fick arbeta i ladugården för kost och logi, han "behövde" inte gå i skolan för att utträtta det han gjorde.

Unto skickades tillbaka till Finland och han gick till sjöss vid sexton års ålder.

Fadern dog i Torneå i cancer den 30 juni 1955 och Mirjam begravde honom på Torneå begravningsplats bredvid modern och brodern Pauli.

"Kriget skilde vår far från hans barn", säger Mirjam.

Brodern Unto återvände till Sverige, utbildade sig och blev sjöman. Han hade kontakt med sina fosterföräldrar, sin pappa och Mirjam tills han dog 1995 i Saltsjöbaden.

Seija däremot har inte haft kontakten kvar med sin biologiska familj.

Mirjam bor i Tyskland sedan år 1960. Före det bodde hon tio år i Sverige.

"Min innerligaste önskan var, att mina syskon skulle överleva det där kriget, och att de aldrig någonsin mera skulle behöva svälta. Jag kunde inte göra mera för dem. Mina krafter räckte inte till". Så slutar Mirjam sina hågkomster i ett brev till systemen Seija.

Minnena av de svåra krigsåren lever kvar starka hos henne.

Mirjam Schürmanns' adress:
Postfach 1526
26537 Norderney/Germany

Flaggorna hissas i topp på årsmötet i Kungälv, den svenska och den finska, till vederbörligt sjungande av nationalhymnerna, den finländska på båda språken.

På undre bilden berättar Florence Helenius varför hon måste skicka sina barn till Sverige. Kai Rosnell är behjälplig med att ställa frågor.

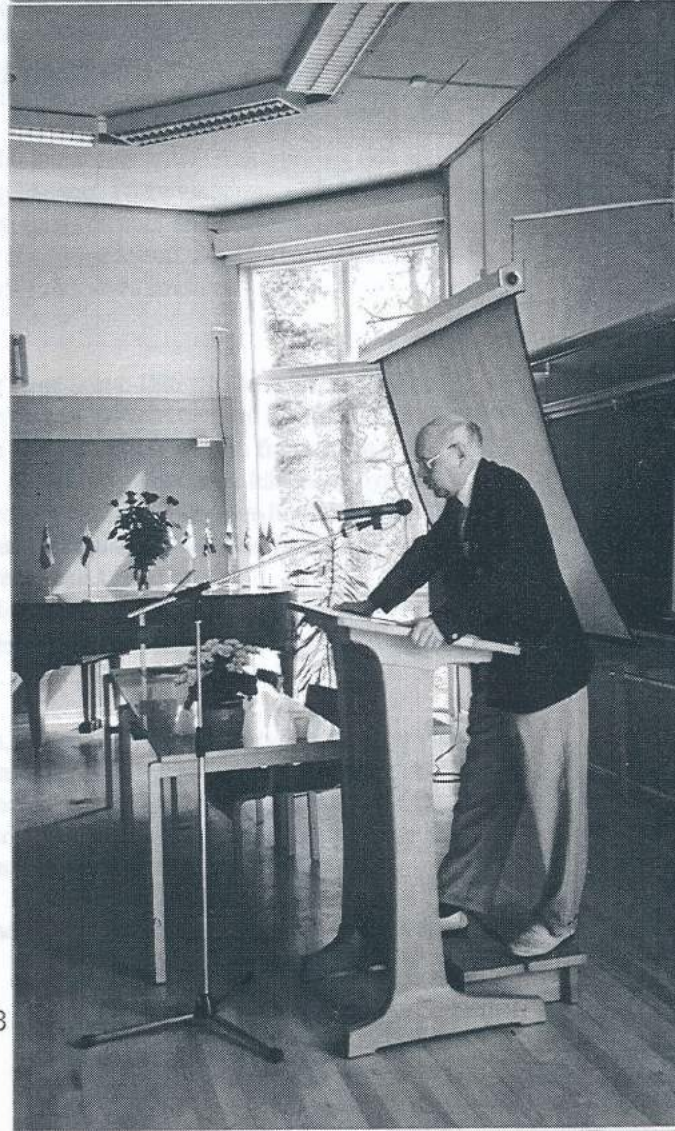
FRÅN ÅRSMÖTET I KUNGÄLV 9-10 MAJ 1998

Scener från talarstolen.

RFK:s ordförande Pirkko Ahlin omvaldes med acklamation.

Kai Rosnell, värd från Göteborgsföreningen, kan vara nöjd med ett välordnat arrangemang.

Nedan Keijo Ynden från Skåneföreningen. Han har skickat ett stort material till detta nummer. Se följande sidor 14-19.

Gårdstånga 1998 04 29

Hej Aune !

Sänder här bl. annat ett brev, till en av våra medlemmar, detta brev har lästs upp på ett av våra möten och då beslutades att det skulle tryckas i "Medlems Nytt", för vi tyckte att det var en viktig information om våra resor under kriget hit till Sverige. Mottagaren är också med på att det trycks i Medlems Nytt.

Vår ordf. Kosti Markkanen och jag tycker att RFK tar kontakt med brevskrivaren. Hon heter Liisa Gustafsson, Frustuna Sockenstuga, 646 00 GNESTA Tel. 0158 - 103 32.
För hon har säkert mer att berätta om våra resor.

Vidare har jag tre andra artiklar/kopior , som jag har tagit från olika nummer av LOTTA SVÄRD, som jag vill att Ni också för in i Medlems Nytt..

Vi träffas kanske i Kungälv och kan tala mer om detta.

Med vänlig hälsning

Keijo Yndén

Sekr. i Skåneföreningen Finska Krigsbarn

adress: Byasvången 4, 240 32 FLYINGE
tel 046 - 528 88

Keijo Yndén får sin önskan uppfylld. På sidan här intill brevet från Liisa Gustafsson, renskrivet av Keijo och därpå följande 3 sidor ur tidskriften Lotta Svärd.

M in kära bror Kullervo, 53 år sedan stupade i Syväri.

No 1

Till min kära Systerdotter Annukka.

I januari 1942 fick jag lottakomendering till Socialministeriet. Jag hade tidigare två gånger frivilligt deltagit som lotta i Finlands krigande armé. Till julen 1941 blev jag färdig barnträdgårdslärare (förskolelärare). Nu gällde det ej frivilligt deltagande i försvaret, utan man var tvungen att bli inkallad, jag hade nämligen fyllt 21 år.

Man fick dock önska sig var man ville tjänstgöra. Jag önskade att få arbeta i Aunus Karelen barnhem.

När myndigheten läste genom min ansökan märktes det att jag arbetat rätt länge vid krigsområdet. Man tyckte att jag skulle passa bättre att deltaga i barntransporten till Sverige. Och så blev det. Jag deltog i fem stora båttransporter till Stockholm.

Så här gick det till. Före avresan samlade man barnen i skolor för att sedan när tåget kom, från Helsingfors via Tammerfors till Åbo, stiga på tåget. Anhöriga till barnen fick följa med till stationen, men man märkte snart att avgångsstunden blev för svårt inte bara för barnen utan även för dom som tog farväl av barnen, för reseledarna, och även för lokföraren med sin personal. Det fanns inte en enda som hade torra ögon. Avresorna blev förhindrade när anhöriga i sista minuten ångrade sig sända sitt käraste till ett främmande land. I fortsättningen fick barnen vänta på avgången i skolorna och tågets avgång blev hemlig. På så sätt blev avresan lugnare.

Jag följde min första resa med båten S/M Heimdal. Vi hade bara 125 barn med oss. De följande fyra resor åkte jag med "Arcturus" med 500 barn ombord.

De 500 barnen fyllde upp både för- och akter utrymmen, gav sysselsättning åt de 50 vakt-tanterna. Vi hade en ung herre med oss, han gjorde inget annat än samlade ihop alla matpaketen barnens väskor. Det var rörande att se med vilken kärlek och omtanke hemmen hade sänt färdkosten.

I lastrummen låg barnen som varor i en välförsedd fredlig butik med hyllor runtomkring och ställningar på golvet. Mitt på golvet hade en 150 mannasäng bäddats. På en gemensam lakan hade varje barn sin bestämda plats, med egen huvudkudde och en egen filt samt en låda för kläder vid fotändan. Två stora strålkastare hade ett klart sken över nattförbredelsen. Så släcktes strålkastarna, nattskiftet började för natt-tanterna. Det blev alldeles tyst i den stora sovsalen.

No 2

På natten isen skruvade och skruvade så Stockholm låg långt borta. Båten hade svårt att gå fram i den tjocka isen. Flygplanet kom och kastade ner korngryns-säck på isen bredvid båten. Så fick vi äta på morgon, middag och kväll korngrynsvälling så länge på båten innan vi kom fram till Stockholm. I bland kunde det hända att båten låg flera dagar ute på Ålandshav. Det kunde hända att nyfikna ryssar flög över, men de kastade inga bomber över de resor jag deltog. Man blev lugn och lycklig när Stadsgården i Stockholm syntes till. Ett hundra tal Svenska lottor stod vid kajen i sina fina vita pälsar, för att mottaga våra barn.

På en resa hade vi alla barnen sjuka, alla möjliga barnsjukdomar härjade bland resande. Då var det skönt att Svenska lottorna tog hand om våra småtingar.

Vi vakt-tanter fick ledig, vi fick vara några dagar lediga, vi bodde på hotell, gästvänliga lottor visade oss runt i Stockholm. Hemfärden gick med tåg till Haparanda, där vi fick gående byta tåg till Helsingfors. Rålsbredden var då inte samma i Sverige och i Finland, därför kunde inte tågen gå över gränsen. En sån här resa tog ca en vecka, man var rätt trött vid hemkomsten. Det blev ej heller någon nattro, ty kvällarna hade ofta alarm, då fick man vända natten i bombskyddet.

Jag mins att jag några gånger var så trött att jag ej orkade gå till skyddsrummet utan jag ville stan-

na i våningen där vår toalett låg skyddad och omringad av rummen. Det var påbjudet att alla var tvungna att lämna hemmet. Sittande på toaletten halvsovande bad jag att få dö här, jag orkade inte åka i hissen ner till källaren.

De gånger jag satt i skyddsrummet, satt där husets 30-lägenhetsboende där. Det var tragiskt att se alla dessa "rädda", trötta, hungriga och frysande äldre människor. Min kära mor var då till en stor hjälp. Mor såg till att alla fick bra sitt- eller liggplats, sedan med en varm och vacker röst läste Mor högt av en bra bok. Det blev lungt och skönt i källaren.

När jag skulle åka med nästa barntransport var det svårt att säga farväl i hemmet. Tårarna rinnande över kinden försökte jag hurtigt säga. "Hej sitten (då) på en vecka".

No 3

Det var ju på den tiden väldigt ovist om varje avsked skulle bli det sista. Kriget gick hårt fram över allt.

I Sverige hade under tiden ordnats fosterhem och barnhem för våra barn. I Gnesta hade lottorna gjort iordning pojkhem för 16 finska gossar. Hjälpkommittén för Finlandsbarn tyckte att jag skulle förestå Gnesta-hemmet. Där arbetade jag nästan två år. Sedan kom jag till Finlandskomite i Östergötland, där flera barnhem var som väntade på min hjälp.

I Linköpings Lasarett lekte jag med barnen som låg i gipsvagg. Jag hade skolarbete med barnen på Sjukhemmet i Linköping. Det var mycket lärorikt för mig, jag hade inga böcker, men barnen och jag skrev tillsammans våra läroböcker. Jag har sparat några, speciellt geografiboken blev fin med kartor även finsksläkten boende i Ryssland. (ostjaupt, voguhit m fl.).

Från januari 1942 till november 1943 var jag bunden till Hjälpkommittén för Finlandsbarn. Arbetskamraterna låg i Linköping, Skänninge, Lönsås, Stjärnarp, Skogstorp och Västermo. På de första stäl- len var jag ensam att tala finska. Under de här åren brevväxlade jag med barnens hem. Det blev över 5000 kort och brev jag skrev under den här långa tiden. Efteråt har jag haft dålig kontakt med barnen. Fortfarande några av barnen komma ihåg mig.

Nå hur det blev sedan med mig? I Gnestatiden blev jag kär i en gosse. År 1948 i januari gifte vi oss, vigseln ägde rum i Gamla Kyrkan i Helsingfors. En glad och ståtlig bröllop firades i Hotell Kämpers spegelsal. Vi fick två duktiga döttrar, Marja-Leena och Hillevi. Sedan 1974 är jag änka. Jag bor i Gnesta och i par månader varje sommar vistas jag i min födelsebygd i Ylistaro.

Hur det än har varit för oss här i Sverige måste vi med tacksamma tankar tänka på det hjälpsamma Svenska folket som tog oss emot med öppen famn då vi ej hade mat, kläder eller nattro.

Vi har fått uppleva att få tro på Guds hjälp under de svåra krigsåren. Nu kan vi knäppa våra händer och lyfta våra ögon till Gud och tacka för Guds skydd och ledningen vår Fosterland.

Vänlig hälsning från Din lotta-moster Liisa.

LOTTA SVÄRD

N:o 2

Första årgången — Februari

1942

Svenska Lottor och finska barn.

Tant Lotta är ung och strålände, men
lilla gumman är likväl betänksam.

Svenska lottor skötande finska barn, se där ett synnerligen allmänt motiv i den svenska pressen. Då barntransporterna till Sverige alltjämt ökas, få de svenska lottorna ett krävande och stadigt växande arbete på sin lott. 500 lottor i Stockholm äro strängt upptagna med att taga hand om den ström av finska barn som med båtar och tåg söker sig till Sverige. Generalskan Maja Schmidt organiserar detta arbete och fru Astrid Sundblad är hennes högra hand.

Lottorna taga emot barnen vid både båtar och tag och följa dem sedan till hotell Anglais, som upplåtits för de finska barnen. Här sköta lottorna sedan våra småttingar, så länge de vistas i Stockholm. Lottorna följa barnen till osterföräldrarna och taga hand om dem under resan.

Lottorna ha uppdelats i grupper om 30 personer och varje grupp ledes av en gruppchef. 6 grupper stå för transporter och 6 arbeta på hotell Anglais.

Lottorna ha på eget initiativ grundat många hem för finska barn över hela Sverige. Såväl föreningar som privatpersoner vända sig vid detta lag till lottorna, när det gäller att få råd i barnavårdsfrågor, på vilket område de svenska lottorna väl nu kunna anses vara experter.

Lottorna sköta även flera barnhem, bland vilka det av greve Wachtmeister på Johannishuset upprättade här må nämnas. Även lottorna i Boden ha full sysselsättning med de transporter, som gå där igenom.

Norrköpingsbarn ha tävlat om att få överlämna sina skidor, kälkar och sparkstöttingar åt de små finska gästerna.

I dag har en vecka gått sedan »Lottakårrådets vårdhem för klena finska barn» fick ta emot sina 40 första små gäster. Det är vår Utbildningsskola på Fiskeby, som förvandlats till hem för finska småttingar, som behöva särskild vård. Den spartanskt möblerade skolan har verkligen fått något av trivsamt hem för smått folk. Två-åringarna ha sin egen stora ljusa barnkammare med massor av sol, där en sjukvårdskunnig barnsköterska tar hand om dem med hjälp av lottor. (Hemmet sköts helt av lottor). I rummet stå två rader små barnsängar, som givarna själva gjort i ordning med skärmar i ljusblått, skärt eller blommigt. De större barnen (6—7 åringar) ha sina stora sovsalar och på dagen två lekrum, en mycket stor solig glasveranda (väl uppvärmd) och en matsal. Alla, som Doktorn tillåter, få ett par gånger om dagen en stund tumla om i snön. Norrköpingsbarn ha tävlat om att få överlämna sina skidor, kälkar och sparkstöttingar. På förmiddagarna har vi barnträdgård — det kommer ut två ledarinnor från Fröbelinstitutet i Norrköping, den ena finsktalande. Det är påtagligt hur lugnande der verkar på barnen med den jämna sysselsättningen och hur intresserade de äro av sina små arbeten och sången. De större barnen hjälpa till med dukning och avdukning, diskning m. m., då de äro vana vid detta hemifrån och man kan annars lätt vänja dem vid att inte hjälpa till i hemmen. Maten är enkel med 4 lätta måltider, då barnen bättre tillgodogöra sig födan, om de få litet i sänder. Deras magar äro ännu litet besvärliga. Frukt få de som mellanmål. Vi har en utmärkt läkare, skicklig och mycket intresserad av barnen. Han har trots mycket stor praktik redan varit ute tre gånger och i går tillbringade han en god del av sin söndag bland barnen. En liten två-åring hade vid framkomsten hit öroninflammation, men är nu utom fara efter behandling hos specialist — han börjar synbarligen att repa sig. I dag ska jag in med fem småttingar till Norrköpings lasarett för röntgenundersökning

Lottakårrådets

VÅRDHEM

för klena finska barn.

Ett utdrag ur ett brev till fröken Luukkonen; men det kunde lika väl vara adresserat till varje mor, som har ett barn i Sverige.

— de komma från tuberkulösa hem och äro mycket magra och blodfattiga, bäst göra en undersökning. — Vi har haft 4 finskor — gifta i Norrköping — och ett par finsktalande svenskor som tolkar och framför allt för den viktiga brevskrivningen till hemmen i Finland. Det är ju nödvändigt med den livligaste kontakt, så att mödrarna förstå att vi inte på något sätt vilja »försvenska» deras barn utan tvärtom hålla minnet av deras eget land levande. Genom att så många barn här äro samlade och finskan förblir deras språk, så tror jag att det för föräldrarna känns lättare än att lämna dem till svenska fosterhem. Där kunna de lättare slå rot, isynnerhet om där inte finns egna barn — även om det naturligtvis inte alls är avsikten. Barnen skola ha ro och vård, så att vi kunna lämna dem åter stärkta till kropp och själ, så långt det står i vår förmåga. Vi på lottahemmet äro så lyckliga att få göra något för Finlands barn och bara önska att deras mödrar kunde se dem och då förstå att de ej behöva känna oro för att de anförtrött oss sin dyrbaraste egendom. —

Ebba Bäckman.

Lottakårrådets utbildningsskola på Fiskeby i Norrköping.

Finlands kurir.

— Gud signe dem alla
de finska små,
som komma till Sverige
att värnad få! —
De komma så blyga
med tårar på kind
ty — nyss ha de lämnat
sin hemstugas grind
och — tårarna måste falla. —

De pärlorna tälja om bittra kval; —
de tigga och bedja
med hjärtats tal:
»— *Min mor är i fara; —*
min far är död; —
vem hjälper mig nu
i min bittraste nöd? —
— Jag ville från dem ej fara! —»

»Men — mor har bestämt,
fast i djupaste smärta,
att hon måste lämna
en del av sitt hjärta
till Sverige — och här har ni mig! —
Jag hälsar från henne
och alla till Dig
från Finland — mitt hemland i fara. —

»Så lämnar jag också
en hälsning från far:
Han sade, att nu
liksom fordom var
en plats för en man vid hans sida. —
Han bad att få svar
innan kampen är slut: —
han hoppas, att Du vill fara! —»

»Men — reser Du ej,
då reser min mor;
ty vet, — hon är stark
och sorgen stor
för Finland, det kära, i fara. —
Jag är ju så liten,
— men känner mig stor
när — Finlands kurir jag kan vara. —»

Malmö, februari 1940.

G. A. Ohlsson.

KRIGSTIDENS RANSONERINGSKORT I SVERIGE

SVERIGE
PERSONKORT
 Nr 548922
 1945
Oscar Nilsson
 gäller ej utan innehavarens namnteckning här ovan
 (för barn tecknar målsman namnet)

Ser. 23 Nr 548922
 för Nilsson, Carl Oskar
 född den 1902 år 1902
 yrke, titel Rappesbr.arb.
 hemvist Box 115
 adress Grums

1945 1924 kupong P20 o. tidigare
 1945 1924 kupong P19 o. tidigare
 1945 1924 kupong P18 o. tidigare
 1945 1924 kupong P17 o. tidigare

Ser. 23 Nr 548922
 Personkortet utställt av:
 Grums Kristidsnämnd
 STATENS LIVSMEDELSKOMMISSION

1945 1924 kupong P11 o. tidigare

1945 1924 kupong P09 o. tidigare

1945 1924 kupong P08 o. tidigare

548922 1924 kupong P07 o. tidigare

1945 1924 kupong P06 o. tidigare

1945 1924 kupong P05 o. tidigare

BEREDSKAP	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT
K K	M M	M M	M M	M M	M M	M M	M M
211, 212	113, 113	109, 109	105, 105	101, 101	97, 97	93, 93	89, 89
BEREDSKAP	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT
K K	M M	M M	M M	M M	M M	M M	M M
213, 214	114, 114	110, 110	106, 106	102, 102	98, 98	94, 94	90, 90
BEREDSKAP	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT
K K	M M	M M	M M	M M	M M	M M	M M
215, 216	115, 115	111, 111	107, 107	103, 103	99, 99	95, 95	91, 91
BEREDSKAP	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT	MATFETT
K K	M M	M M	M M	M M	M M	M M	M M
217, 218	116, 116	112, 112	108, 108	104, 104	100, 100	96, 96	92, 92

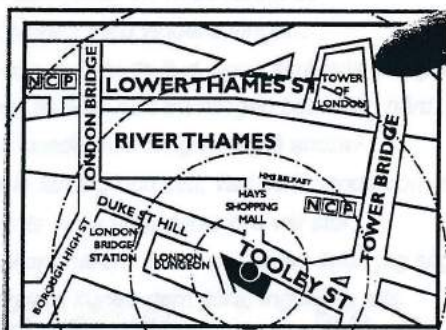
SOCKER SOCKER
H 229 H 230
 H 229, H 229 H 230, H 230

SOCKER SOCKER
H 231 H 232
 H 231, H 231 H 232, H 232

STATENS LIVSMEDELSKOMMISSION
INKÖPSKORT K 15
 Kortet är icke giltigt utan innehavarens namn. Kupong gäller för den vara, den varumängd och under den tid, som meddelas i radio och i pressen. Läs kupong gäller ej. Kortet får ej överlåtas. Missbruk medför straffpåföljd.
 Grupp **E** 1928 o. tid.
 serie nr K 15 E JAN 1949
B-124854
 eturnamn
 förnamn
 adress

BEREDSKAP	BEREDSKAP	BEREDSKAP	FLASK	FLASK	FLASK	FLASK	FLASK
T T	X X	A A	G G	G G	G G	G G	G G
65, 66	95, 96	120, 121	89, 88	83, 82	77, 76	71, 70	65, 64
BEREDSKAP	BEREDSKAP	FLASK	FLASK	FLASK	FLASK	FLASK	FLASK
T T	X X	G G	G G	G G	G G	G G	G G
63, 64	93, 94	87, 86	81, 80	75, 74	69, 68		

1945
1924 kupong P 17
1892
M
89
M
90
M
91
M
92
S
1, 110
S
9, 108
G
66
G
64

Vieno Mårtenssons adress:
Porfyrvägen 20
542 21 Mariestad
Tel.: 0501-10790

Brev från Vieno Mårtensson

Jag har besökt **Britain at War**, ett museum från andra världskriget ur brittisk synpunkt. En avdelning handlade om hur barn – och ibland också mödrar – evakuerades från London ut på landsbygden. Barnen hade liksom vi "lapp om halsen", men vi slapp i alla fall gasmask som londonbarnen fick ha. Jag sänder med några **vykort + en broschyr** som kan vara av intresse. Jag kan också rekommendera boken **God natt Mister Tom** skriven av **Michelle Magorian**, som just handlar om hur en liten londonpojke kommer ut på landet.

Jag läser med stort intresse vad som står i MedlemsNytt. Det skall bli roligt att läsa "Möte med Sverige". En sak har jag undrat över i "Chokladlandet Sverige". Det var väl finska kvinnor som bytte sina guldringar mot järnringar? Min mor gjorde det inte för efter pappas död var ringarna ett kärt minne, men min tant gjorde det. I en av Eeva Kilpis böcker – i trilogin – berättar hon att man funnit guldringar i ett bankfack här i Sverige. Där gjorde de ingen nytta. Däremot skänkte Selma Lagerlöf något värdefullt till Finlands folk – var det Nobelmedaljen? Minns inte exakt vad det var, bara att det var något värdefullt.

LEAVE THIS TO US
SONNY – YOU OUGHT
TO BE OUT OF LONDON

MINISTRY OF HEALTH EVACUATION SCHEME

Varberg 20/4 -98

Hej Aune!

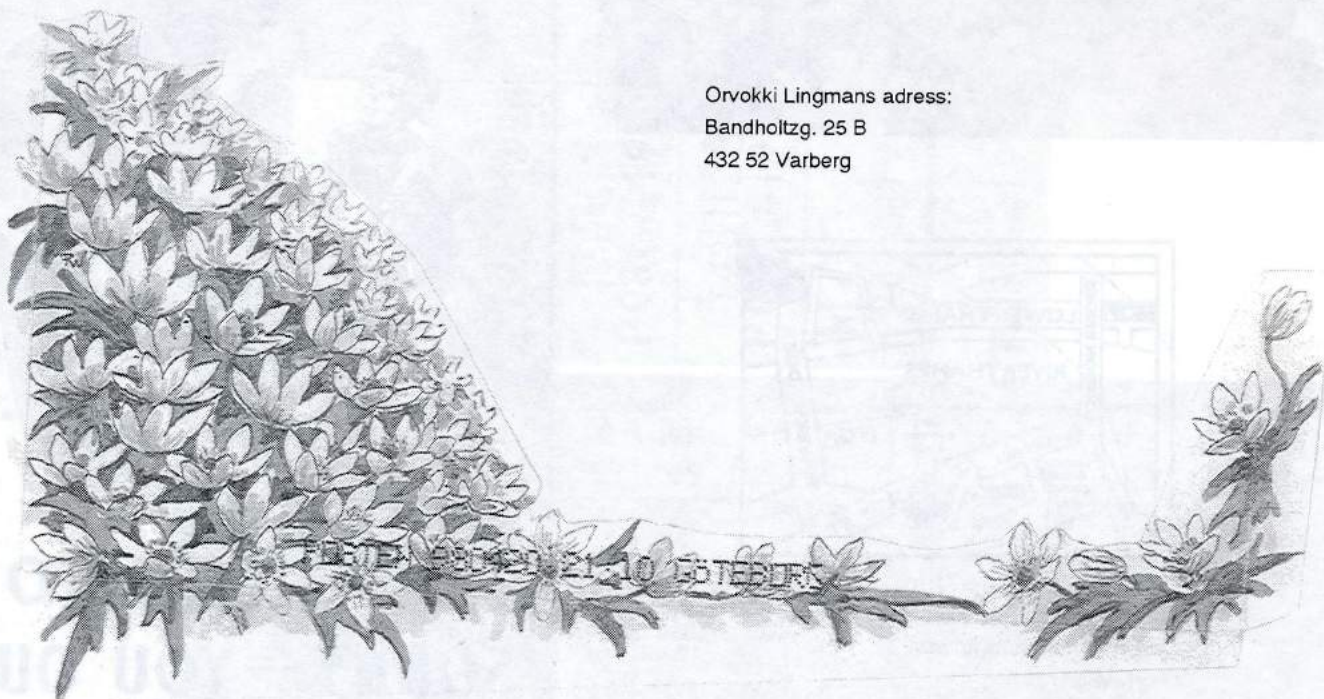
Har läst med stor behållning vår tidning "M.Nytt", som förresten blir bättre och innehållsrikare för varje nummer. Vår tidning kommer att hålla oss samman i fortsättningen.

Mitt namnförslag är "Krigsbarnet" det ger en känsla av gemenskap med alla andra krigsbarn runt om oss. Barn som får lida av vuxnas vansinniga krig.

Hälsningar och näkemiin
på återseende i Kungälv

Orvokki Lingman

Orvokki Lingmans adress:
Bandholtzg. 25 B
432 52 Varberg

Hej Aune!

Tack vare mitt lilla inlägg som egentligen var ämnat för en esperantoklubb i Tanzania, så kom jag i kontakt med Soile Lingman från Stockholm. Hon skrev och berättade att hon - liksom jag - var både finskt krigsbarn och esperantist. Vi började brevväxla - på esperanto - och bestämde oss för att träffas. Så, i början på december kom Soile till Lund. Tillsammans besökte vi Lunds Esperantoklubb, där Soile höll ett anförande om hennes erfarenheter som krigsbarn och också om RFK och dess verksamhet. Självt hade jag också skrivit ned några rader.

Detta öppnade slussarna hos esperantisterna i Lund och ett livligt meningsutbyte och erfarenhetsjämförelser följde - självfallet på esperanto. Enligt mitt förmenande en lyckad kväll.

Tack Soile, för att Du tog kontakt med mig.

Ulla Ström

Ulla Ströms adress:
Virvelvindsvägen 4 M
222 27 Lund
Tel.: 046-13 94 50

Pirkko Nordberg

DEN VITA BUSSEN...NUMMER FEMTON

Den vita bussen nummer femton den bär,
den sista som än finns i "livet"
Jag såg den igår, synen öppnade sår,
när jag vidrörde den varsamt med handen.
För ett under den är, den räddade liv,
den trotsade allt, även döden.
In i bussen jag steg, något hände mig,
jag befann mig tillbaka i tiden.
Hela bussen var full av "människobarn",
skelett... i mina ögon.
Men skelett som levde, andades svagt
som körsång i moll, deras andedrag.
Dom var bittra och ögonen tomma...
Allt som heter liv, hade runnit ut,
försvunnit med vindens vingar.
Svaga, klagande ljud, ögon skrämde och grå,
även blicken mot främlingen bitter och hård.
Hur kunde dom längre lita på andra?
Hade lärt sig och sett, vad som hände dom andra.
Vart är vi på väg, deras oro var stor,
gaskammaren, duschen i deras ögon jag såg.
Men vad kunde dom göra, ingenting alls,
deras tro på livet ej längre fanns.
Deras härjade ansikten sade allt,
där finns spår från Auschwitz och Dora...
Likgiltiga var dom, var och en,
så sköra, så sårbara och klena, min vän.

Förintelsen hade stämplat dom,
för mig var dom skuggor från förr
som liknade människor.
En del låg på bårar, men i livet ändå.
Lukten från lägren, kött och gas,
bränt kött, rester av "människobarn".
Deras tunna kläder med ränder på,
bar smuts och tårar, förintelsens spår.
Men även minnen från många fruktansvärda år.
Jag vet vad kriget vill säga, min vän,
jag vet ej förintelsens plågor...
Jag steg in i den "vita bussen" igår,
helt plötsligt blev jag en bland dom andra?
Jag tror att jag upplevde allt det som hänt,
den känslan var äkta, så konstigt det känns...
Än idag sker det massmord, ordet Auschwitz,
det har man glömt.
"Vita bussen" den rullar mil efter mil,
förintelsen, ordet med blodsmak i.
Låt de unga få veta vad som hände igår...
deras händer bestämmer,
om förintelsen skall bestå?
"Vita bussen" den gav mig så mycket igår,
många sorgliga minnen som aldrig förgår.
Många sår öppnades, dom svider så.
Det är nog så menat att förintelsens spår
MÅ ALDRIG TILL GLÖMSKANS TRÄDGÅRD NÅ.

Okänd författare

I det ögonblicket blev det klart för mig, att vi,
Pirkko och jag, inte skulle få en enda liten
smula av färdkosten som mor hade gett oss.
Andra, "bättre" munnar skulle tugga den.
Allt var borttrövat, vi barn hade blivit lurade.
När kvinnan vände på klacken och försvann
från vagnen, tog hon, förutom vår obetydliga lilla
färdkost, även med sig i sin ficka en del av mig,
nämligen tilliten till människans ärlighet.

ANNONS

Till Medlemsnytt!

Nytt vykort har tryckts upp!

Helmi Odelbergs dikt "Jag såg dig" är upptryckt på svagt bruntonat papper med brun text. Vi säljer det för 5 kr st + porto. Du kan beställa genom Pirkko Ahlin, tel. 054-158638. Jag skickar då med ett inbetalningskort på RFK:s postgiro nr 4245497-5.

Kortet är tryckt hos

Trycktjänst i Karlstad AB

Sjömansgatan 5
652 26 Karlstad
tel. 054-215110

Jag såg dig

*Jag såg dig
du barn
av annat land*

*Du hoppade
du skuttade fram
på fredens gator.*

*Friheten strålade
ur din varelse
och påminde mig
om min egen glädje.*

*Du är kurd
jag är finsk
båda är vi
barn av kriget.*

*Du är sex
jag är sextio.
Båda fick vi
en fristad
i välfärdslandet*

*Det gläds vi över
och
det vill vi tacka för.*

Katselen sinua

*Katselen sinua,
lasta
vieraalta maalta.*

*Huoletta hypellen
kuljet katua
tässä rauhan maassa.*

*Vapaa ilo
säteilee sinusta
ja muistuttaa minua
omasta onnestani.*

*Sinä kurdi
minä suomalainen.
Molemmat olemme
sotalapsia.*

*Sinä kuusi,
minä kuusikymmentä.
Molemmat saimme
turvapaikan
tässä hyvinvointimaassa.*

*Siksi meillä on syytä iloita,
siksi meillä on syytä kiittää.*

HELMI ERVING-ODELBERG
(Finsk översättning: Jorma Etto)

Namn och adresser till lokalföreningar i Sverige

Lokalföreningen Finska Krigsbarn Gävle-Dala		
Ordf Eila Damm	Råbackavägen 6, 813 96 Torsåker	0290-85109
Föreningen Finska Krigsbarn i Mellansverige		
Ordf Raimo Berglund	Välljärnsgatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn		
Ordf Marjatta Wallenius	Riddaregatan 21 M, 416 69 Göteborg	031-254464
RFK-Direkt		
c/o Raimo Lundgren	Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan	0520-481859
Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn		
Ordf Sinikka Ortmark-Almgren	Furusundsgatan 18, 115 37 Stockholm	08-6615808
Skåneföreningen Finska Krigsbarn		
Ordf Kosti Markkanen	Ribetuatorp, 297 94 Degeberga	044-352412
Finska Krigsbarn Vätternbygden (ej ansluten till Riksförbundet)		
Ordf Väinö Bistsjö	Box 115, 520 40 Floby	0515-41223
Föreningen Finska Krigsbarn i Norr (ej ansluten till Riksförbundet)		
Ordf Maija-Liisa Hedgren	Älgvägen 61, 891 43 Örnsköldsvik	0660-42131

Krigsbarnsföreningar i Finland

Helsingforsnejdens Krigsbarn		
Ordf Pertti Kavén	Kaartotie 27, FIN-04430 Järvenpää, 009358-9-2711402	
Åboföreningen, Turun Seudun Sotalapset		
Ordf Henrik Virtanen	Juhannuskatu 12, FIN-20300 Turku	
Lahtisföreningen, Lahden Seudun Sotalapset		
Ordf Teuvo Halme	Jalkarannan vanhatie 3 B 7, FIN-15950 Lahti, 009358-3-7531361	
Föreningen i Mellersta Finland, Keski-Suomen Sotalapsiyhdistys		
Ordf Matti Pylvinen	Kotirannantie 2 A 2, FIN-40270 Palokka, 009358-14-3781934	
Kemiföreningen, Kemin Seudun Sotalapset		
Ordf Anja Laine	Pyykönkatu 5 as.8, FIN-94830 Kemi, 009358-16-251657	
Björneborgsföreningen, Länsi-Suomen Sotalapset		
Ordf Jaakko Nurmi	Olkitie 10, FIN-28360 Pori, 009358-2-6350717	
Österbottens Krigsbarnsförening		
Ordf Rita Lahti	Tegelbruksgatan 23 B, FIN-65100 Vasa, 009358-6-3122875	
Uleåborgsföreningen		
Ordf Pekka Parpala	Koskitie 15 A 1, FIN-90500 Oulu, 009358-8-346313	
Villmanstrandsföreningen		
Ordf Pekka Koskimies	Niemikatu 4 B, FIN-53920 Lappeenranta, 009358-5-4164074	
St Mickelsnejdens förening		
Ordf Risto Vasara	Viertolantie 6, FIN-76850 Naarajärvi, 009358-15-611598	
Kuopion Sotalapset		
Ordf Niilo Kuronen	Viitakekuja 15, FIN-70780 Kuopio, 009358-17-3612372	
Pirkanmaan Sotalapset		
Ordf Eija Kukka	Liinakonkatu 8 C 14, FIN-33730 Tampere, 009358-3-3628730	
Kainuuföreningen, Kainuun sotalapsiyhdistys		
Ordf Eino Tolonen	Tel 009358-8-638009	

Danmark

Suomalaislapset Tanskassa-yhdistys, "Finnebarn i Danmark"	
Ordf Kaj J Schmidt	P A Madvigvej 17, DK-6100 Haderslev, Danmark

*Avs: RFK
c/o Aune Karlsson
Törnrosavägen 5
771 55 Ludvika*

B FÖRENINGSS- BREV

RFK:s styrelse

Pirkko Ahlin, ordf	John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad	054-158638
Raimo Lundgren, v ordf RFK DIREKT	Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan	0520-481859
Gunnel Nordström, kassör SKFK	Fajansvägen 102, 238 40 Oxie	040-545696
Pentti Käppi, sekr GFK	Sjögången 30, 426 71 V Frölunda	031-291688
Marja Hellstenius, matr.ansv FKGD	Tibble 156, 793 36 Leksand	0247-34649
Gunnel Johansson FKMS	Eddagatan 4, 723 55 Västerås	021-22058
Marjaana Hansson SFK	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213

Suppleanter

Eila Gardeskog FKGD	Läxvägen 14, 813 32 Hofors	0290-22431
Raimo Berglund FKMS	Välljämngatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
Marjatta Wallenius GFK	Riddaregatan 21 M, 416 69 Göteborg	031-254464
Kalle Seppä RFK DIREKT	Kastgränd 5, 302 53 Halmstad	035-213075
Sinikka Ortmark-Almgren SFK	Furusundsgatan 18, 115 37 Stockholm	08-6615808
Kosti Markkanen, kassörsuppleant	Ribetuatorp, 297 94 Degeberga	044-352412

Revisorer

Birger Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Reino Heino	Sanderängsgatan 34, 811 31 Sandviken	026-250319

Revisorsuppleant

Sam Halonen-Norlin	Drottninggatan 27 A, 724 64 Västerås	021-181516
--------------------	--------------------------------------	------------

Valberedning

Aune Karlsson, sammankallande	Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika	0240-15407
Ella Johansson	Ålegårdsgatan 201, 431 50 Mölndal	031-276081
Gui Emanuelsson	Mjölnerbacken 15 4tr, 174 48 Sundbyberg	08-7333187
Keijo Yndén (suppleant)	Byasvägen 4, 240 32 Flyinge	046-52888

Redaktionen

Aune Karlsson, redaktör, Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika, tel. 0240-15407
Marjatta Balgård, redigering, Nydalav 4 D, 903 38 Umeå, tel. 090-122580
Kai Rosnell, Kølängsvägen 10, 741 42 Knivsta, tel. 018-380009
Gunnar Sältin, Odengatan 47 4tr, 113 51 Stockholm, tel. 08-6731869
Pirkko Ahlin, ansv. utg., John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad, tel. 054-158638

STOPPDATUM FÖR MANUS

till nr 3/98 är 14 aug.

Texter och bilder(!) skickas till sommaradressen:
Aune Karlsson, Avaliden 2136, 922 66 Tavelstö
Tel 090-60153